Štvrtok 21. októbra 2021

P9_TA(2021)0438

Pandora Papers: vplyv na úsilie o boj proti praniu špinavých peňazí, daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam

Uznesenie Európskeho parlamentu z 21. októbra 2021 o Pandora Papers: vplyv na úsilie o boj proti praniu špinavých peňazí, daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam (2021/2922(RSP))

(2022/C 184/10)

Európsky parlament,

— so zreteľom na vyhlásenie Inkluzívneho rámca Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD)/G20 pre narúšanie základu dane a presun ziskov z 8. októbra 2021 o dvojpilierovom riešení daňových výziev vyplývajúcich z digitalizácie hospodárstva,

— so zreteľom na svoje uznesenie z 19. apríla 2018 s názvom Ochrana investigatívnych novinárov v Európe: prípad slovenského novinára Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej ([1]),

— so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2015 o daňových rozhodnutiach a ďalších opatreniach podobného charakteru alebo účinku ([2]) (uznesenie TAXE),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. júla 2016 o daňových rozhodnutiach a ďalších opatreniach podobného charakteru alebo účinku ([3]) (uznesenie TAX2),

— so zreteľom na svoje odporúčanie Rade a Komisii z 13. decembra 2017 v nadväznosti na vyšetrovanie vo veci prania špinavých peňazí, vyhýbania sa daňovým povinnostiam a daňových únikov ([4]) (odporúčanie PANA),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 26. marca 2019 o finančnej trestnej činnosti, vyhýbaní sa daňovým povinnostiam a daňových únikoch ([5]) (uznesenie TAX3),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 18. decembra 2019 o dodržiavaní zásad právneho štátu na Malte v nadväznosti na nedávne odhalenia týkajúce sa vraždy Daphne Caruany Galiziovej ([6]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. mája 2020 o akčnom pláne v oblasti komplexnej politiky Únie na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (C(2020)2800),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 10. júla 2020 o komplexnej politike Únie na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu – akčnom pláne Komisie a ďalšom nedávnom vývoji ([7]),

— so zreteľom na správy o koncepcii prvého a druhého piliera, ktoré prijal inkluzívny rámec OECD/G20 14. októbra 2020, ako aj na výsledky ekonomickej analýzy a posúdenia vplyvu návrhov, ktoré vykonala OECD,

— so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 o reforme zoznamu EÚ obsahujúceho daňové raje ([8]);

— so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 03/2021 z 26. januára 2021 s názvom Výmena daňových informácií v EÚ: pevný základ, ale medzery vo vykonávaní,

([1]) Ú. v. EÚ C 390, 18.11.2019, s. 111.
([2]) Ú. v. EÚ C 366, 27.10.2017, s. 51.
([3]) Ú. v. EÚ C 101, 16.3.2018, s. 79.
([4]) Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 132.
([5]) Ú. v. EÚ C 108, 26.3.2021, s. 8.
([6]) Ú. v. EÚ C 255, 29.6.2021, s. 22.
([7]) Ú. v. EÚ C 371, 15.9.2021, s. 92.
([8]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0022.

Štvrtok 21. októbra 2021

— so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 13/2021 z 28. júna 2021 s názvom Úsilie EÚ v boji proti praniu špinavých peňazí v bankovom sektore je roztrieštené a vykonávanie je nedostatočné;

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 18. mája 2021 s názvom Zdaňovanie podnikov v 21. storočí (COM(2021)0251),

— so zreteľom na legislatívny balík, ktorý Komisia predložila 20. júla 2021 na posilnenie pravidiel EÚ v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AML/CFT),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. septembra 2021 o vykonávaní požiadaviek EÚ na výmenu daňových informácií: pokrok, získané poznatky a prekážky, ktoré treba prekonať ([9]);

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. októbra 2021 o reforme politiky EÚ v oblasti škodlivých daňových praktík (vrátane reformy skupiny pre kódex správania) ([10]),

— so zreteľom na článok 132 ods. 2 a 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže v kauze Pandora Papers ide o rozsiahly únik údajov v nebývalom rozsahu, ktorý dokumentuje konečných užívateľov výhod právnych subjektov usadených v daňových rajoch; keďže dokumenty v tejto kauze začalo 3. októbra 2021 uverejňovať Medzinárodné konzorcium investigatívnych novinárov (ďalej len „ICIJ“);

B. keďže ICIJ získalo prístup k uniknutým údajom v objeme 2,94 terabajtu, o ktoré sa podelilo s mediálnymi partnermi na celom svete; keďže niektoré spisy pochádzajú zo 70. rokov 20. storočia, ale väčšina spisov, ktoré ICIJ preskúmalo, vznikla v rokoch 1996 až 2020; keďže nové úniky údajov sa vraj týkajú viac ako 330 politikov a verejných činiteľov z takmer 100 krajín vrátane 35 súčasných alebo bývalých hláv štátov alebo predsedov vlád;

C. keďže dokumenty z Pandora Papers odhaľujú, ako sprostredkovatelia, ako sú banky, účtovníci a právnické firmy, pomáhajú majetným fyzickým osobám vrátane politikov, zločincov, verejných činiteľov a celebrít pri vytváraní komplexných podnikových štruktúr registrovaných v daňových rajoch, a to v úzkej spolupráci s poskytovateľmi profesionálnych služieb v týchto daňových rajoch, s cieľom ukryť príjmy a aktíva pred spravodlivým zdanením a kontrolou;

D. keďže v kauze Pandora Papers ide o najnovší významný únik údajov, ktorého cieľom je odhaliť vnútorné fungovanie finančného sveta v daňových rajoch a ktorý nadväzuje na Lux Leaks z roku 2014, Swiss Leaks z roku 2015, Panama Papers z roku 2016, Paradise Papers z roku 2017, Maurícius Leaks z roku 2019, Luanda Leaks a FinCEN Files z roku 2020 a Lux Letters z roku 2021;

E. keďže kauza Pandora Papers poukazuje na zásadnú úlohu informácií o skutočnom vlastníctve z hľadiska podpory boja proti praniu špinavých peňazí a iným finančným trestným činom a na naliehavú potrebu verejnej dostupnosti a väčšej presnosti informácií;

F. keďže činnosti, o ktorých sa informuje v rámci Pandora Papers, zahŕňajú vytváranie schránkových spoločností, nadácií a správ zvereného majetku na tieto účely: anonymne nakupovať nehnuteľnosti, jachty, súkromné lietadlá a životné poistenie, investovať a prevádzať peniaze medzi bankovými účtami, vyhýbať sa daňovým povinnostiam a vykonávať finančnú trestnú činnosť vrátane prania špinavých peňazí;

G. keďže činnosti, o ktorých sa informuje v rámci Pandora Papers, síce nie sú všetky vo svojej podstate nezákonné, často sa však rovnajú vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a zneužívaniu podnikového tajomstva;

H. keďže daňové orgány údajne po odhaleniach, ktoré priniesli panamské dokumenty, vymohli viac ako 1 miliardu EUR ([11]);

I. keďže pri použití najkonzervatívnejšieho vzorca pre rozdelenie má EÚ celosvetovo najvyššie straty v dôsledku presunu ziskov do daňových rajov a odhaduje sa, že každý rok stratí približne 20 % výnosu z dane z príjmov právnických osôb;

([9]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0392.
([10]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0416.
([11]) Medzinárodné konzorcium investigatívnych novinárov, „Panama Papers revenue recovery reaches $1.36 billion as investigations continue“ (Vymáhanie príjmov z Panama Papers dosiahlo 1,36 miliardy USD, pričom vyšetrovania sa ešte neskončili), 6. apríla 2021.

J. keďže po finančnej kríze v rokoch 2008 – 2009 a po sérii odhalení rôznych praktík daňových únikov, agresívneho daňového plánovania, vyhýbania sa daňovým povinnostiam a prania špinavých peňazí sa krajiny G20 dohodli na globálnom riešení týchto otázok na úrovni OECD prostredníctvom projektu týkajúceho sa narušania základu dane a presunu ziskov (ďalej len „BEPS“), ktorý viedol k vytvoreniu akčného plánu BEPS;

K. keďže primerané medzinárodné daňové právne predpisy sú kľúčové v záujme predchádzania praktikám v oblasti daňových únikov a vyhýbania sa daňovým povinnostiam a v záujme návrhu spravodlivého a účinného daňového systému, ktorý rieši nerovnosť a zabezpečuje istotu a stabilitu, ktoré sú predpokladom hospodárskej súťaže, ako aj rovnakých podmienok pre spoločnosti, najmä pre malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“);

L. keďže podľa daňového monitorovacieho strediska EÚ výška finančného majetku v daňových rajoch v roku 2017 predstavovala 7 900 miliárd EUR; keďže táto suma zodpovedá 8 % svetového hrubého domáceho produktu (HDP); keďže výsledkom je celosvetová strata daňových príjmov vo výške približne 155 miliárd EUR ročne;

M. keďže sa odhaduje, že len v dôsledku vyhýbania sa daňovým povinnostiam právnických osôb dochádza k stratám daňových príjmov EÚ v rozsahu od 50 do 70 miliárd EUR ročne, a keďže tento údaj sa vyšplhá na takmer 190 miliárd EUR, ak sú zahrnuté ďalšie faktory, ako sú osobitné daňové opatrenia a neefektívnosť výberu daní; keďže podľa daňového monitorovacieho strediska EÚ sa približne 11 % celkového čistého majetku EÚ, t. j. 2 300 miliárd EUR, nachádza v daňových rajoch;

N. keďže Európsky parlament v uzneseniach a odporúčaniach TAXE, TAX2, PANA a TAX3, ako aj v nedávnych uzneseniach prijatých na základe správ Podvýboru pre daňové otázky (FISC) opakovane vyzval na reformu medzinárodného systému dane z príjmov právnických osôb s cieľom bojovať proti daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam;

O. keďže podľa Europolu sa 0,7 – 1,2 % HDP EÚ „podieľa na podozrivých finančných činnostiach“, ako sú pranie špinavých peňazí spojené s korupciou, obchodovanie so zbraňami, obchodovanie s ľuďmi, obchodovanie s drogami, daňové úniky a podvody, financovanie terorizmu alebo iné nezákonné činnosti, ktoré ovplyvňujú občanov EÚ v ich každodennom živote; keďže podľa údajov Europolu spomedzi 1,1 milióna správ o podozrivej činnosti v roku 2019 verejné orgány ďalej vyšetrovali len 10 % prípadov (pričom medzi jednotlivými krajinami boli veľké rozdiely);

P. keďže je síce ťažké odhadnúť rozsah prania špinavých peňazí, pretože vzhľadom na svoju povahu sa takáto činnosť nezverejňuje, pokiaľ sa neodhalí, je jasné, že táto praktika sa v celosvetovom meradle vyskytuje čoraz častejšie;

Q. keďže podľa Úradu OSN pre drogy a kriminalitu sa každoročne legalizujú príjmy z trestnej činnosti, ktorých objem zodpovedá 2,7 % svetového ročného HDP;

R. keďže Komisia začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti väčšine členských štátov, pretože riadne netransponovali štvrtú a piatu smernicu o boji proti praniu špinavých peňazí ([12]) do vnútroštátneho práva;

S. keďže rámec Únie na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (ďalej len „AML/CFT“) trpí nedostatkami v presadzovaní spolu s nedostatkom účinného dohľadu; keďže následné legislatívne reformy sa v posledných rokoch pokúsili posilniť rámec s cieľom riešiť vznikajúce riziká a nedostatky;

T. keďže EÚ v poslednom desaťročí prijala sériu legislatívnych reforiem na boj proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a finančnej trestnej činnosti; keďže tieto reformy mali pozitívny vplyv na fungovanie vnútorného trhu a na ochranu základu dane a daňových príjmov členských štátov, ktoré sú predpokladom tvorby pracovných miest, rastu, a najmä obnovy hospodárstva EÚ po pandémii ochorenia COVID-19; keďže je však čoraz naliehavejšia potreba lepšej spolupráce medzi správnymi orgánmi, súdnymi orgánmi a orgánmi presadzovania práva v EÚ;

([12]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73); smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 43).

U. keďže Európska prokuratúra, Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF), Europol, Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust) a vnútroštátne finančné spravodajské jednotky vykonávajú neoceniteľnú prácu pri odhaľovaní cezhraničných podvodov, prania špinavých peňazí a daňových únikov a pri boji proti nim; keďže tieto úrady a agentúry majú chronický nedostatok zamestnancov a chýbajú im finančné zdroje, pretože Rada ako jeden z rozpočtových orgánov nie je ochotná povoliť dostatočné ľudské a finančné zdroje počas ročného rozpočtového postupu, okrem iného z dôvodu príliš úzkeho personálneho rámca viacročného finančného rámca; keďže Rada, najmä vzhľadom na Pandora Papers, musí preto prehodnotiť a zmeniť svoju pozíciu k ročnému rozpočtovému postupu pre rozpočet na rok 2022 a budúce rozpočty s cieľom posilniť ľudské a finančné zdroje uvedených inštitúcií;

Všeobecné hľadiská

1. berie na vedomie zverejnenie tzv. Pandora Papers 3. októbra 2021 Medzinárodným konzorciom investigatívnych novinárov (ICIJ); vyzdvihuje investigatívnu činnosť ICIJ ako neoceniteľný prínos k odhaľovaniu tajných praktík v daňových rajoch a k zvyšovaniu povedomia verejnosti o otázkach jasného verejného záujmu;

2. zdôrazňuje úlohu medzinárodnej investigatívnej žurnalistiky a oznamovateľov protispoločenskej činnosti pri odhaľovaní protiprávneho konania, korupcie, organizovanej trestnej činnosti, prania špinavých peňazí a zneužitia právomoci, najmä v prípade politicky exponovaných osôb; zdôrazňuje kľúčový prínos investigatívnej žurnalistiky k zachovaniu demokracie a právneho štátu;

3. považuje za potrebné chrániť dôvernosť zdrojov investigatívnej žurnalistiky vrátane oznamovateľov a potvrdzuje význam ochrany verejného záujmu v prípade zdrojov, ktoré čelia právnym krokom alebo trestnému stíhaniu za sprístupnenie informácií s jasným verejným záujmom; zdôrazňuje, že v záujme ochrany investigatívnej žurnalistiky, ktorá v demokratickej spoločnosti vykonáva strážnu úlohu, je dôležité brániť slobodu novinárov získavať dôverné dokumenty, tajné dokumenty alebo dokumenty s obmedzeným prístupom, súbory údajov alebo iné materiály bez ohľadu na ich pôvod a informovať o týchto otázkach verejného záujmu bez hrozby nákladných právnych krokov alebo trestného stíhania;

4. v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje potrebu chrániť investigatívnu žurnalistiku pred strategickými žalobami proti verejnej účasti, ako aj pred osobným obťažovaním, zastrašovaním a vyhrážaním sa smrťou; je presvedčený, že záväzné pravidlá EÚ poskytujúce nezávislým médiám a novinárom spoľahlivú a jednotnú ochranu pred šikanóznymi súdnymi spormi, ktorých cieľom je ich v EÚ umlčať alebo zastrašiť, sú veľmi potrebné nato, aby pomohli ukončiť túto praktiku zneužívania; upozorňuje na svoju prebiehajúcu prácu na iniciatívnej správe na tému strategických žalôb proti verejnej účasti; víta skutočnosť, že Komisia pracuje na iniciatíve proti zneužívaniu súdnych sporov zameraných proti novinárom a obhajcom práv;

5. víta si prijatie smernice EÚ o oznamovateľoch ([13]) v roku 2019 a zdôrazňuje, že členské štáty musia transponovať smernicu do vnútroštátneho práva do konca roka 2021;

6. vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek desaťročiu daňových škandálov a legislatívnych reforiem v EÚ sa v dokumentoch Pandora Papers ukázalo, že na celosvetovej úrovni sa nedosiahol dostatočný pokrok pri potláčaní podnikového tajomstva, daňových únikov a vyhýbania sa daňovým povinnostiam v daňových rajoch; pripomína, že utajovanie podnikového vlastníctva sa zneužíva na krytie osobných finančných záujmov;

7. poukazuje na to, že kauza Pandora Papers ukazuje, ako daňové raje prispôsobili škodlivé praktiky novým normám, aby zostali atraktívne na účely vyhýbania sa daňovým povinnostiam; zastáva názor, že toto prispôsobenie vedie k pretekom ku dnu a neustálemu vzniku nových daňových rajov s čoraz atraktívnejšími režimami na úkor iných, ktoré sa stávajú menej atraktívnymi;

8. vyjadruje poľutovanie nad tým, že občania a subjekty s rozhodovacou právomocou sa stále musia spoliehať na úniky údajov, aby získali prístup k informáciám o tajných praktikách v daňových rajoch; naliehavo vyzýva členské štáty, aby pokročili v sprístupňovaní informácií o skutočnom vlastníctve verejnosti a všetkých zostávajúcich relevantných informácií parlamentom a príslušným orgánom vrátane daňových správ, ak je to relevantné;

([13]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019, s. 17).

9. poukazuje na to, že skrytý systém odhalený v rámci Pandora Papers ohrozuje dobré meno legitímnych podnikov, zvyšuje hospodárske a sociálne nerovnosti, poškodzuje účinné poskytovanie verejných služieb a pomoci najzraniteľnejším osobám, narúša hospodársky rozvoj tam, kde dochádza k strate príjmov, a výrazne narúša dôveru občanov v právny štát a náš hospodársky a demokratický systém;

10. naliehavo vyzýva príslušné orgány členských štátov vrátane daňových správ, aby zanalyzovali súbory údajov ICIJ a začali dôkladné vyšetrovanie akéhokoľvek protiprávneho konania odhaleného v dokumentoch Pandora Papers, ktoré sa týka ich jurisdikcií, vrátane auditov všetkých osôb uvedených v týchto dokumentoch;

11. vyzýva Komisiu, aby preskúmala údaje uvedené v Pandora Papers a zanalyzovala, či sú vhodné ďalšie legislatívne opatrenia na úrovni EÚ, ako aj to, či sú potrebné nejaké postupy presadzovania súčasných právnych predpisov, a aby o tom podala správu Európskemu parlamentu;

12. vyzýva Európsku prokuratúru, aby posúdila, či si údaje odhalené v Pandora Papers zasluhujú osobitné vyšetrovania v rámci jej mandátu;

13. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v Pandora Papers figuruje mnoho politikov vrátane vysokopostavených činiteľov EÚ, a vyzýva orgány zúčastnených členských štátov, aby vykonali náležité vyšetrovanie akéhokoľvek protiprávneho konania; vyjadruje poľutovanie najmä nad skutočnosťou, v rámci Pandora Papers boli v súvislosti s údajnými väzbami na daňové raje spomenutí politici ako český premiér Andrej Babiš a cyperský prezident Nicos Anastasiades, ktorí zasadajú v Európskej rade, ako aj holandský minister financií Wopke Hoekstra, prezident Azerbajdžanu Ilham Alijev, bývalý britský premiér Tony Blair, prezident Čiernej Hory Milo Đukanović a bývalý maltský minister a bývalý komisár EÚ John Dalli;

14. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť vysokú úroveň bezúhonnosti, čestnosti a zodpovednosti verejných činiteľov v EÚ; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že budú mať zavedené opatrenia a systémy vyžadujúce, aby verejní činitelia deklarovali svoje vonkajšie činnosti, zamestnanie, investície, majetok a značné dary alebo výhody, ktoré môžu viesť ku konfliktu záujmov, pokiaľ ide o ich funkcie verejných činiteľov, ako sa odporúča v Dohovore Organizácie Spojených národov proti korupcii; opakuje, že poslanci Európskeho parlamentu už zverejňujú informácie o finančných záujmoch; vyzýva najmä politikov, aby pri absencii záväzných opatrení dobrovoľne zverejnili akékoľvek podiely v schránkových spoločnostiach; opätovne pripomína, že takéto vyhlásenia majú preventívny charakter a ich cieľom je podporovať transparentnosť a integritu vo verejnej sfére, pričom by sa nemali považovať za stigmatizáciu politikov ako osôb zapojených do trestnej činnosti;

15. naliehavo vyzýva členské štáty a svetových lídrov, ktorí sa schádzajú na medzivládnom fóre G20, v inkluzívnom rámci a v Organizácii Spojených národov, aby prijali účinné opatrenia na obmedzenie daňových rajov a ich prevádzkového modelu tým, že prakticky zakážu schránkové spoločnosti (spoločnosti bez ekonomickej podstaty, ktorých jediným účelom je vyhnúť sa daniam alebo iným právnym predpisom) prostredníctvom zavedenia osobitných povinných kritérií transparentnosti a podnikateľskej činnosti s cieľom zabrániť ich využívaniu, a vylúčia iné formy finančného tajomstva, a aby odsúhlasili a urýchlene zaviedli minimálnu efektívnu sadzbu dane z príjmov právnických osôb a zároveň ďalej zvyšovali a rozširovali globálne automatické a povinné výmeny informácií o všetkých druhoch súkromných podnikov;

16. víta skutočnosť, že 136 jurisdikcií, ktoré sa zúčastňujú na inkluzívnom rámci OECD/G20 pre BEPS, podpísalo vyhlásenie o dvojpilierovom riešení daňových výziev vyplývajúcich z digitalizácie hospodárstva, čím súhlasilo so zásadnou reformou medzinárodných daňových pravidiel;

17. poukazuje na to, že dohodou sa po implementácii zabezpečí spravodlivejšie rozdelenie ziskov a daňových práv medzi krajiny v súvislosti s najväčšími a najziskovejšími nadnárodnými spoločnosťami a zavedie globálna minimálna efektívna sadzba dane z príjmov právnických osôb vo výške 15 %, ktorá sa bude uplatňovať na spoločnosti s ročným príjmom nad 750 miliónov EUR;

18. opätovne zdôrazňuje význam mnohostranných opatrení a medzinárodnej koordinácie v boji proti daňovým únikom, vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a agresívnemu daňovému plánovaniu;

19. vyzýva vedúcich predstaviteľov G20, ktorí sa stretnú 30. a 31. októbra 2021 v Ríme, aby poverili OECD začatím novej globálnej iniciatívy na revíziu automatickej výmeny informácií a posilnenie globálneho riadenia pri presadzovaní noriem v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí;

20. pripomína všeobecné zásady spravodlivosti, transparentnosti a spolupráce v oblasti daní; opätovne pripomína svoju výzvu členským štátom, aby zjednodušili svoje daňové systémy s cieľom zabezpečiť spravodlivejšie zdaňovanie, daňovú istotu a investície do reálnej ekonomiky a zmierniť tlak na daňové orgány s využitím rozsiahlych zdrojov v boji proti daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam;

Súčasný stav presadzovania AML/CFT v EÚ, transparentnosť podnikov a výmena informácií

21. konštatuje, že v EÚ už platia legislatívne normy transparentnosti podnikov, ktoré patria k tým najprísnejším na svete; zdôrazňuje však, že tieto normy sú stále nedostatočné vzhľadom na rastúcu mobilitu kapitálu, osôb a aktív, rýchly rozvoj digitálneho financovania a čoraz sofistikovanejšie prostriedky krytia vlastníctva aktív;

22. zdôrazňuje, že najmä piata smernica o boji proti praniu špinavých peňazí vyžaduje, aby členské štáty zriadili registre konečných užívateľov výhod plynúcich z vlastníctva všetkých právnických osôb, ktoré majú sídlo v EÚ, vrátane správ zvereného majetku, a poskytuje verejnosti prístup k informáciám o skutočnom vlastníctve väčšiny podnikových štruktúr;

23. berie na vedomie nepretržité preskúmavanie existujúcich pravidiel, ktoré EÚ vykonáva v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí, cezhraničným daňovým podvodom, daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam; tieto pravidlá majú pozitívny vplyv na riadne fungovanie jednotného trhu a na ochranu daňových základov a príjmov členských štátov, ktoré sú predpokladom pre vytváranie pracovných miest, rast a najmä pre oživenie hospodárstva EÚ po pandémii ochorenia COVID-19;

24. zdôrazňuje, že členské štáty musia podľa právnych predpisov EÚ vyžadovať, aby informácie uchovávané v registroch boli primerané, presné a aktuálne, a okrem toho musia na tento účel zaviesť overovacie mechanizmy vrátane povinnosti príslušných orgánov oznamovať nezrovnalosti; zdôrazňuje, že treba zabezpečiť, aby príslušné orgány členských štátov mali primerané zdroje na overenie informácií o skutočnom vlastníctve v registroch a aby sa uplatňovali účinné, primerané a odrádzajúce opatrenia alebo sankcie v prípadoch, keď právnické osoby, správy zvereného majetku a iné druhy právnych štruktúr neposkytujú primerané, presné a aktuálne informácie o skutočnom vlastníctve;

25. vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala absenciou dostatočných a presných údajov vo vnútroštátnych registroch, ktoré možno použiť na identifikáciu konečných užívateľov výhod, najmä v situáciách, keď sa využíva sieť schránkových spoločností;

26. poukazuje na to, že Pandora Papers zdôrazňujú potrebu a veľký prínos vzájomne prepojených a verejne prístupných registrov konečných užívateľov výhod pre správy zvereného majetku a podobné štruktúry, ako sú spoločnosti, s cieľom umožniť dôkladnejšiu kontrolu a lepšie krížové overovanie informácií novinármi a občianskou spoločnosťou; zdôrazňuje význam takýchto registrov, ktoré obsahujú harmonizované a strojovo čitateľné údaje a poskytujú funkcie vyhľadávania;

27. vyjadruje znepokojenie nad tým, že podľa dokumentácie občianskej spoločnosti ([14]) rok po uplynutí lehoty na implementáciu piatej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí nemá deväť krajín zriadené verejné registre, zatiaľ čo iné krajiny zaviedli geografické obmedzenia prístupu, čo je v rozpore s pravidlami EÚ; okrem toho vyjadruje poľutovanie nad tým, že väčšina krajín EÚ podľa všetkého zaviedla prekážky, ako sú platený prístup k obsahu a registrácia, ktoré sa síce zdajú byť v súlade s právnymi predpismi EÚ, ale sťažujú nahliadnutie do registrov; podporuje úsilie Komisie o úplnú transpozíciu a presadzovanie piatej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom začatia postupu v prípade nesplnenia povinnosti;

28. vyjadruje poľutovanie nad oneskorením pri zriaďovaní systému prepojenia registrov konečných užívateľov výhod (ďalej len „BORIS“) z dôvodu technických problémov; pripomína Komisii a členským štátom skutočnosť, že ide o právnu požiadavku podľa piatej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí a že je absolútne nevyhnutné, aby boli informácie o skutočnom vlastníctve prístupné finančným spravodajským jednotkám (ďalej len „FIU“), orgánom presadzovania práva,

([14]) Transparency International, „Access denied? Availability and accessibility of beneficial ownership data in the European Union“ (Prístup zamietnutý? Dostupnosť a prístupnosť údajov o skutočnom vlastníctve v Európskej únii), 26. mája 2021.

povinným subjektom a širokej verejnosti; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že niektoré členské štáty podkopávajú účinnosť systému BORIS ešte predtým, ako začne fungovať, keďže odďaľujú zriadenie a hladké fungovanie svojich vnútroštátnych registrov konečných užívateľov výhod, a vyzýva všetkých aktérov, aby bezodkladne riešili toto oneskorenie;

29. konštatuje, že odhalenia v rámci OpenLux už poukázali na limity opatrení na zabezpečenie transparentnosti a súčasnú úroveň implementácie verejných registrov konečných užívateľov výhod členskými štátmi; okrem toho konštatuje, že v Pandora Papers sa uvádzajú príklady jednotlivcov, ktorí obchádzajú transparentnosť skutočného vlastníctva v členských štátoch;

30. opakuje, že konečným užívateľom výhod uvedeným v registri by mal byť každý, kto v konečnom dôsledku vlastní alebo ovláda právny subjekt prostredníctvom priameho alebo nepriameho vlastníctva;

31. zdôrazňuje, že je zložité transponovať do vnútroštátneho práva právne predpisy EÚ v oblasti AML/CFT, ktoré sa doteraz zakladali na minimálnej harmonizácii; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v niektorých členských štátoch chýba politická vôľa riadne transponovať a vykonávať právne predpisy v oblasti AML/CFT; vyjadruje poľutovanie nad tým, že mnohé členské štáty do stanoveného termínu 10. januára 2020 netransponovali piatu smernicu o boji proti praniu špinavých peňazí a nesprístupnili registre konečných užívateľov výhod podnikateľských subjektov a iných právnických osôb ani nedodržali termín 10. marca 2020 stanovený pre správy zvereného majetku a podobné právne štruktúry;

32. v tejto súvislosti víta nový balík opatrení v oblasti AML/CFT, ktorý navrhla Komisia v júli 2021, vrátane jednotného súboru pravidiel pre AML/CFT, a najmä nové pravidlá týkajúce sa transparentnosti skutočného vlastníctva; s potešením očakáva prácu na návrhoch Komisie a je naďalej odhodlaný ďalej zlepšovať normy transparentnosti podnikov v EÚ a zabezpečovať účinný rámec AML/CFT;

33. víta najmä skutočnosť, že Komisia zaviedla pre právne subjekty z krajín mimo EÚ, ktoré buď vstupujú do obchodného vzťahu s povinným subjektom, ktorý má sídlo v EÚ, alebo nadobúdajú nehnuteľnosť v Únii, povinnosť zaregistrovať svojho konečného užívateľa výhod v registroch konečných užívateľov výhod EÚ, a to v súlade s predchádzajúcimi výzvami Európskeho parlamentu na prijatie takýchto opatrení s cieľom odstrániť významnú medzeru v systéme;

34. zdôrazňuje návrh Komisie požiadať členské štáty, aby príslušným orgánom poskytli prístup k existujúcim registrom nehnuteľností s cieľom zabezpečiť včasnú identifikáciu každej fyzickej alebo právnickej osoby vlastniacej nehnuteľnosti; víta tento návrh a zaväzuje sa, že pri nadchádzajúcich legislatívnych postupoch v oblasti AML/CFT bude pracovať na ďalšom presadzovaní transparentnosti vlastníctva nehnuteľností v EÚ, ktoré sú naďalej atraktívnou komoditou pre majetné fyzické osoby, ktoré chcú ukryť hodnotu svojich aktív, a pre páchateľov trestných činov, ktorí chcú legalizovať príjmy zo svojej trestnej činnosti;

35. okrem toho víta návrh Komisie na zavedenie celoúniového prepojenia centralizovaných automatizovaných mechanizmov, ktoré obsahujú informácie o platbách a bankových účtoch, prostredníctvom jednotného prístupového miesta s cieľom uľahčiť orgánom presadzovania práva a FIU v rôznych fázach vyšetrovania rýchlejší prístup k finančným informáciám a uľahčiť cezhraničnú spoluprácu v súlade s pravidlami ochrany údajov;

36. víta návrh Komisie zriadiť nový európsky orgán pre boj proti praniu špinavých peňazí ako jednotný orgán dohľadu nad vybranými povinnými subjektmi finančného sektora a ako jednotný koordinačný a podporný mechanizmus pre FIU v EÚ; zdôrazňuje, že nový orgán by mal dostať vyššie rozpočtové prostriedky a mal by byť vybavený primeranými zdrojmi na plnenie právomocí dohľadu nad finančnými subjektmi a na vykonávanie účinného dohľadu nad povinnými nefinančnými subjektmi;

37. berie na vedomie skutočnosť, že nový orgán bude poverený zriadením a riadením mechanizmu koordinácie medzi FIU; víta tento vývoj a dúfa, že nový orgán bude zohrávať dôležitú úlohu pri zlepšovaní výmeny informácií a spolupráce medzi FIU;

38. víta návrh Komisie zaviesť harmonizovanejší súbor účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií na úrovni EÚ za nedodržiavanie predpisov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu;

39. okrem toho očakáva rýchle uverejnenie návrhu Komisie na boj proti zneužívaniu schránkových spoločností na daňové účely; naliehavo vyzýva Komisiu, aby sa neobmedzovala na základné požiadavky, ktoré sú v súčasnosti zahrnuté do zoznamu EÚ obsahujúceho jurisdikcie, ktoré nespolupracujú na daňové účely (zoznam EÚ), ale aby vypracovala prísne a progresívne požiadavky skutočnej ekonomickej podstaty; zdôrazňuje, že tieto subjekty sa často používajú na prevod peňazí do jurisdikcií s nízkym zdanením prostredníctvom nezdanených dividend, licenčných poplatkov alebo úrokových platieb;

40. vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek všetkému pozitívnemu vývoju a nadchádzajúcim reformám pretrvávajú súčasné právne medzery a rozdiely a nezrovnalosti medzi vykonávacími postupmi v členských štátoch; okrem toho zdôrazňuje, že obmedzenia európskeho rámca pre výmenu informácií sú čiastočne dôsledkom nedostatku zdrojov v daňových správach a FIU; opakovane zdôrazňuje potrebu lepšej spolupráce medzi správnymi, súdnymi orgánmi a orgánmi presadzovania práva v EÚ;

41. naliehavo vyzýva členské štáty, aby vyčlenili primerané zdroje na spracúvanie a výmenu informácií prostredníctvom FIU a celého rámca presadzovania práva; vyzýva Komisiu, aby posúdila, či FIU majú dostatočné zdroje na účinné riešenie rizík v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu;

42. domnieva sa, že by sa mali ďalej zvážiť iniciatívy, ktoré by mohli presadzovať opatrenia v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni, ako napríklad posilnenie právomocí Európskej prokuratúry stíhať trestné činy, ktoré nie sú spojené s rozpočtom EÚ, posilnenie právomocí Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a posilnenie existujúcich agentúr, ako sú Europol a Eurojust;

43. vyzýva Europol, aby zintenzívnil spoluprácu s orgánmi presadzovania práva členských štátov v súvislosti s vyšetrovaním daňových trestných činov;

44. zdôrazňuje zistenia a odporúčania uvedené v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 13/2021, podľa ktorých „úsilie EÚ v boji proti praniu špinavých peňazí v bankovom sektore je roztrieštené a vykonávanie je nedostatočné“; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Európsky dvor audítorov zistil inštitucionálnu roztrieštenosť a slabú koordináciu na úrovni EÚ, pokiaľ ide o činnosti v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a prijímanie opatrení tam, kde boli zistené riziká;

45. so znepokojením konštatuje, že Komisia pomaly posudzovala transpozíciu smerníc členskými štátmi z dôvodu nekvalitnej komunikácie zo strany niektorých členských štátov a obmedzených zdrojov v Komisii;

46. víta skutočnosť, že zamestnanci Európskeho orgánu pre bankovníctvo (ďalej len „EBA“) dôkladne vyšetrili možné porušenia práva EÚ, ale vyjadruje poľutovanie nad nadmerným oneskorením tohto procesu; vyjadruje poľutovanie nad tým, že EBA nezačal viac vyšetrovaní z vlastnej iniciatívy; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Komisia nemá interné usmernenia týkajúce sa iniciovania žiadosti, aby EBA vykonal vyšetrovanie;

47. vyjadruje hlboké znepokojenie nad dôkazmi, ktoré Európsky dvor audítorov zistil o pokusoch ovplyvniť radu orgánov dohľadu počas konzultačného procesu v jednom vyšetrovaní porušenia práva EÚ; vyzýva EBA, aby zabránil ďalším pokusom ovplyvniť členov vyšetrovacích komisií počas ich rokovaní;

48. vyzýva Komisiu, EBA a Európsku centrálnu banku, aby sa zaoberali nastolenými otázkami a odporúčaniami Európskeho dvora audítorov v časovom rámci stanovenom Európskym dvorom audítorov;

49. opakuje svoju výzvu členským štátom, aby zabezpečili, že všetky existujúce systémy občianstva na základe investícií alebo pobytu na základe investícií budú transparentné a založené na jasných pravidlách; vyjadruje znepokojenie nad tým, že všetky tieto systémy mohli zvýšiť hrozbu prania špinavých peňazí a daňových únikov, oslabujúc vzájomnú dôveru a integritu schengenského priestoru a eurozóny a prinášajúc ďalšie politické, hospodárske a bezpečnostné riziká pre Úniu a jej členské štáty; vyzýva Komisiu, aby predložila návrhy na reguláciu systémov občianstva na základe investícií a pobytu na základe investícií čo najskôr po tom, ako Európsky parlament predloží svoje odporúčania;

50. vyzýva Komisiu, aby zohľadnila údaje z Pandora Papers pri zostavovaní zoznamu EÚ obsahujúceho vysokorizikové tretie krajiny, najmä jurisdikcie, ktoré slúžia ako centrá zakladania spoločností a uľahčujú finančnú trestnú činnosť; opakuje, že tretie krajiny, ktoré nespolupracujú s členskými štátmi na dôležitých európskych vyšetrovaniach v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, spĺňajú kritériá na zaradenie do zoznamu; zdôrazňuje význam autonómneho hodnotenia tretích krajín v EÚ, ktoré by malo byť bez geopolitického zasahovania, a význam, ktorý by sa mal klásť na transparentnosť skutočného vlastníctva ako kritérium na hodnotenie tretích krajín;

51. so znepokojením konštatuje, že podľa odhalení je možné, že povinné subjekty si nie vždy plnia povinnosť zvýšenej náležitej starostlivosti vo vzťahu k politicky exponovaným osobám, ich rodinným príslušníkom a blízkym spolupracovníkom; vyzýva Komisiu, aby posúdila, v akej miere sa účinne vykonáva identifikácia politicky exponovaných osôb a uplatňovanie zvýšenej náležitej starostlivosti, a prekážky, ktorým v tejto súvislosti čelia povinné subjekty; zdôrazňuje význam zberu údajov o úrovni dodržiavania predpisov povinnými subjektmi;

52. berie na vedomie prebiehajúcu štúdiu Rady Európy o posúdení konkrétneho vykonávania a účinného uplatňovania v členských štátoch štvrtej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí, ako to požadovala Komisia; vyzýva Komisiu, aby zverejnila hodnotiace správy Rady Európy o členských štátoch a zabezpečila zapojenie organizácií občianskej spoločnosti do procesu hodnotenia;

Opatrenia potrebné na globálnej úrovni

53. odsudzuje skutočnosť, že niektoré štáty USA, ako napríklad Južná Dakota, Aljaška, Wyoming, Delaware a Nevada, sa stali – popri známych daňových rajoch, ktoré boli odhalené predtým – centrami finančného a obchodného tajomstva, ktoré odhalili Pandora Papers; vyzýva federálnu vládu a vlády jednotlivých štátov, aby prijali ďalšie opatrenia na zabezpečenie väčšej transparentnosti spoločností a aby sa pripojili k spoločnému štandardu oznamovania (ďalej len „CRS“) a plne si tak vymieňali informácie s ostatnými krajinami; pripomína, že v zozname EÚ sa posudzuje, či jurisdikcia má podľa Globálneho fóra o transparentnosti a výmene informácií na daňové účely rating aspoň „vo veľkej miere v súlade“ s CRS; vyzýva Radu, aby prehodnotila USA v rámci zoznamu EÚ, najmä pokiaľ ide o kritériá daňovej transparentnosti;

54. zdôrazňuje, že USA sa v súčasnosti nezúčastňujú na CRS, čo je informačný štandard pre automatickú výmenu informácií medzi daňovými orgánmi o finančných účtoch na celosvetovej úrovni, ktorý vypracovala OECD v roku 2014; konštatuje preto, že USA ďaleko zaostávajú za zvyškom sveta, pokiaľ ide o spoločné normy pre výmenu informácií; uznáva, že USA zohrali vedúcu úlohu pri podpore transparentnosti, keď prijali zákon o dodržiavaní daňových predpisov v prípade zahraničných účtov; vyjadruje však poľutovanie nad obmedzeniami zákona z hľadiska reciprocity a nad jeho vedľajšími účinkami na takzvaných náhodných Američanov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že na európskej úrovni sa ešte nepodarilo nájsť trvalé riešenie; pripomína, že pre porovnanie CRS vyžaduje plne recipročnú výmenu údajov o finančných účtoch medzi jurisdikciami, ktoré sa zúčastňujú na dohode o CRS; konštatuje preto, že USA sa stávajú významným faktorom umožňujúcim finančné tajomstvo pre občanov, ktorí nie sú občanmi USA, a to prostredníctvom dvoch hlavných medzier: zdieľajú sa len informácie o aktívach USA a neposkytujú sa žiadne informácie o skutočnom vlastníctve;

55. víta nedávno prijatý zákon USA o transparentnosti spoločností, v ktorom sa od niektorých spoločností a spoločností s ručením obmedzeným vyžaduje, aby poskytovali informácie o skutočnom vlastníctve orgánom presadzovania práva a iným subjektom so zákonnými právomocami v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu; konštatuje však, že nové právne predpisy nezabezpečujú úplnú transparentnosť spoločností podobnú súčasnej norme v EÚ, a najmä sa nevzťahujú na správy zvereného majetku a podobné opatrenia odhalené v Pandora Papers;

56. ďalej víta návrh zákona USA o zriadení nových orgánov proti praniu špinavých peňazí a umožňovaniu bezpečnostných rizík (tzv. zákon Enablers), ktorý bol vypracovaný v nadväznosti na Pandora Papers a ktorý by vyžadoval, aby ministerstvo financií USA vytvorilo nové pravidlá náležitej starostlivosti pre amerických sprostredkovateľov, ktorí uľahčujú tok zahraničných aktív do USA;

57. berie na vedomie, že USA usporiadajú samit o demokracii 9. a 10. decembra 2021, ktorý bude zahŕňať pilier venovaný boju proti korupcii; vyzýva vládu USA, aby využila túto príležitosť na oznámenie ďalších nadchádzajúcich reforiem, ktoré by zabezpečili, aby sa USA už nevyužívali na pranie nezákonných finančných prostriedkov a aby neumožňovali vyhýbanie sa daňovým povinnostiam;

58. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby začali nové rokovania so Spojenými štátmi v rámci OECD s cieľom dosiahnuť úplnú reciprocitu v rámci spoločne dohodnutého a posilneného rámca CRS; zdôrazňuje, že by to viedlo k významnému pokroku a nižším nákladom finančných inštitúcií na dodržiavanie predpisov, ako aj k významnému zníženiu byrokratickej záťaže;

59. okrem toho zdôrazňuje, že všetky členské štáty sa prihlásili k CRS; konštatuje, že na vykonávanie CRS na účely výmeny informácií slúži v EÚ od roku 2016 druhá smernica o administratívnej spolupráci (DAC2); v tejto súvislosti pripomína odporúčania zo svojho uznesenia zo 16. septembra 2021 o vykonávaní požiadaviek EÚ na výmenu daňových informácií: získané poznatky a prekážky, ktoré treba prekonať; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že všetky členské štáty s výnimkou Fínska a Švédska odmietli udeliť Európskemu parlamentu prístup k príslušným údajom na posúdenie vykonávania ustanovení smernice o administratívnej spolupráci; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia neposkytla Európskemu parlamentu prístup k príslušným údajom, ktoré má k dispozícii; konštatuje, že toto odmietnutie nie je v súlade s požiadavkami na väčšiu transparentnosť a spoluprácu v daňových záležitostiach;

60. domnieva sa, že proces partnerského preskúmania Finančnej akčnej skupiny (ďalej len „FATF“) je komplexným nástrojom na posúdenie rozsahu vykonávania odporúčaní FATF a celkovej výkonnosti krajiny v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí;

61. vyzýva FATF, aby v rámci prebiehajúcej revízie odporúčania č. 24 o transparentnosti a skutočnom vlastníctve právnických osôb stanovila verejne prístupné registre skutočného vlastníctva ako požiadavku na súlad s normou a aby zlepšila vymedzenie skutočného vlastníctva s cieľom odstrániť všetky možné medzery, zakázať podiely na doručiteľa, zvýšiť požiadavky na poverených akcionárov a napokon donútiť spolupracujúce jurisdikcie, aby od zahraničných spoločností s väzbami na danú krajinu vyžadovali dodržiavanie rovnakých pravidiel zverejňovania informácií o skutočnom vlastníctve, aké sa uplatňujú na domáce spoločnosti;

62. vyzýva členské štáty EÚ v FATF a Komisiu, aby zabezpečili, aby EÚ na celosvetovej úrovni vystupovala jednotne v súvislosti s rámcom boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, a aby presadzovali uvedené reformy s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky na celosvetovej úrovni a účinne zakázať utajenie vlastníctva spoločností a zároveň podporovať zodpovednejší a transparentnejší rámec medzinárodnej správy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí;

63. vyzýva Komisiu a členské štáty EÚ v FATF, aby prioritne posúdili aj krajiny, ktoré sú domovom centier zakladania spoločností a ktoré medzinárodné orgány identifikovali ako krajiny so značným počtom nedostatkov v ich režimoch boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ale FATF ich ešte nepreskúmala, keďže nespĺňali prioritné kritériá Skupiny FATF pre preskúmanie medzinárodnej spolupráce (ICRG);

64. konštatuje, že viac ako 1 500 nehnuteľností v Spojenom kráľovstve s odhadovanou hodnotou presahujúcou 4 miliardy GBP kúpili tajní vlastníci prostredníctvom offshore firiem; berie na vedomie, že vláda Spojeného kráľovstva sa zaviazala prijať návrh právneho predpisu z roku 2018 na zavedenie verejného registra skutočných vlastníkov zahraničných subjektov, ktoré vlastnia nehnuteľnosti Spojeného kráľovstva;

65. zdôrazňuje, že Pandora Papers odhalili, ako sa Spojené kráľovstvo prostredníctvom závislých území a zámorských území Britskej koruny naďalej využíva ako centrum vyhýbania sa daňovým povinnostiam a tajných transakcií v daňových rajoch; vyzýva Komisiu, aby identifikovala možné spôsoby a protiopatrenia na zabezpečenie spolupráce a zosúladenia noriem v oblasti zdaňovania a boja proti praniu špinavých peňazí, a to aj prostredníctvom prepojenia rozhodnutí o rovnocennosti v oblasti finančných služieb s prijatím noriem daňovej transparentnosti a boja proti praniu špinavých peňazí, ktoré sú rovnocenné s normami v EÚ;

Regulácia sprostredkovateľov

66. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Pandora Papers ako ďalšie podobné odhalenia ukázali, že 14 profesionálnych poskytovateľov podnikových offshorových služieb vrátane právnických firiem, daňových poradcov a správcov majetku pomáha majetným fyzickým osobám pri vytváraní podnikových štruktúr na ochranu ich aktív a zároveň zabezpečuje, aby tieto činnosti zostali v súlade so zákonom;

67. zdôrazňuje, že podľa medzinárodných noriem v oblasti AML/CFT musí nefinančný sektor dodržiavať povinnosti náležitej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi a oznamovať podozrivú činnosť orgánom;

68. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že mnohé jurisdikcie, a to aj v EÚ, mnoho rokov neplnili základné požiadavky FATF týkajúce sa uloženia povinností v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu sprostredkovateľskému nefinančnému sektoru, ktoré majú riešiť jeho vytváranie tajných štruktúr;

69. poukazuje na to, že samoregulácia a dohľad nad týmito povolaniami neboli účinné pri zabezpečovaní dodržiavania práva a sankcionovaní jeho porušení; v tejto súvislosti víta návrh Komisie poskytnúť novému orgánu pre boj proti praniu špinavých peňazí právomoc koordinovať dohľad nad nefinančným sektorom, koordinovať partnerské preskúmania noriem a postupov dohľadu a požadovať, aby orgány dohľadu nad nefinančnými subjektmi vyšetrovali možné porušenia požiadaviek v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu;

70. vyzýva FATF, aby prioritne uskutočnila horizontálne preskúmanie vykonávania noriem FATF krajinami v súvislosti s nefinančnými podnikmi a profesiami a aby uplatňovala osobitný následný postup, ako to úspešne urobila v rámci iniciatívy na zisťovanie skutočností týkajúcich sa financovania terorizmu, s cieľom rýchlo zvýšiť globálne dodržiavanie požiadaviek FATF v nefinančnom sektore;

71. opakuje svoje znepokojenie nad tým, že tieto subjekty pri poskytovaní poradenstva firemným klientom aj verejným orgánom často kombinujú poskytovanie právneho poradenstva, daňového poradenstva a audítorských služieb; je preto znepokojený tým, že hospodárske stimuly, ktoré uľahčujú štruktúry na vyhýbanie sa daňovým povinnostiam, podporujú odvetvie poskytovateľov služieb, ktoré možno mobilizovať aj na pranie výnosov z trestnej činnosti; opakuje svoje požiadavky z predchádzajúcich uznesení a odporúčaní ([15]) o tejto otázke a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyhodnotili regulačný rámec, ktorý sa vzťahuje na tieto subjekty, s cieľom zabrániť prístupu na trh pre sprostredkovateľov vyhýbania sa daňovým povinnostiam, daňových únikov a prania špinavých peňazí; očakáva zlepšenia právneho rámca prostredníctvom revízie smernice o štatutárnom audite, ktorú vykoná Komisia;

72. pripomína povinnosť podľa smernice DAC6, aby subjekty oznamovali daňovým orgánom systémy založené na charakteristických znakoch, ktoré sú silným náznakom vyhýbania sa daňovým povinnostiam, najmä vzhľadom na štrukturálne medzery v daňových právnych predpisoch;

73. vyzýva Komisiu, aby rozšírila požiadavky na podávanie správ podľa smernice DAC6 na cezhraničné opatrenia týkajúce sa správy aktív klientov, ktorí sú fyzickými osobami;

74. vyzýva Komisiu, aby do svojho budúceho návrhu smernice DAC 8 zahrnula – okrem iných predchádzajúcich odporúčaní týkajúcich sa smernice DAC3 a uvedených v uznesení Európskeho parlamentu o vykonávaní požiadaviek EÚ na výmenu daňových informácií – aj výmenu daňových rozhodnutí týkajúcich sa fyzických osôb, ktoré často vypracúvajú sprostredkovatelia, s cieľom zabezpečiť, aby sa dohody majetných fyzických osôb s daňovými orgánmi členských štátov zdieľali so všetkými členskými štátmi;

75. zdôrazňuje, že povinnosť advokáta zachovávať mlčanlivosť sa nemôže použiť na krytie nezákonných praktík; berie na vedomie zistenia Európskeho súdu pre ľudské práva ([16]) v jednej veci, podľa ktorých dôvernosť vzťahov medzi advokátom a klientom a povinnosť advokáta zachovávať mlčanlivosť nenahrádzajú povinnosť oznamovať podozrenia s legitímnym cieľom predchádzať trestnej činnosti, a že takéto nahlasovanie je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa;

76. opakovane vyzýva Komisiu, aby vydala pre odborníkov pokyny k výkladu a uplatňovaniu povinnosti advokáta zachovávať mlčanlivosť a aby v súlade s judikatúrou európskych súdov zaviedla jasnú demarkačnú líniu medzi tradičným právnym poradenstvom a právnikmi pôsobiacimi ako finančné subjekty;

Reforma zoznamu EÚ a daňovej politiky

77. opakovane poukazuje na negatívny vplyv agresívneho daňového plánovania, keďže vedie k narušeniu daňových základov členských štátov a prenáša neprimerané daňové zaťaženie na občanov a spoločnosti, najmä MSP, ktorí dodržiavajú daňové zákony;

([15]) Pozri napríklad odporúčanie Európskeho parlamentu Rade a Komisii z 13. decembra 2017 v nadväznosti na vyšetrovanie vo veci prania špinavých peňazí, vyhýbania sa daňovým povinnostiam a daňových únikov, odsek 143 (Ú. v. EÚ C 369, 11.10.2018, s. 132).

([16]) Pozri rozsudok Súdneho dvora zo 6. decembra 2012 vo veci Michaud/Francúzsko.

78. zdôrazňuje, že vyhýbanie sa daňovým povinnostiam a daňové úniky spolu so systémami presunu ziskov pripravili štáty a ľudí o zdroje, ktoré sú nevyhnutné na podporu rozvoja a sociálnej spravodlivosti a na to, aby štát získal príjmy, ktoré potrebuje na riadne fungovanie;

79. trvá na tom, že v záujme uskutočnenia budúcich legislatívnych reforiem daňovej politiky potrebných na účinné riešenie otázok zdôraznených v Pandora Papers by Komisia mala preskúmať všetky možnosti, ktoré ponúka Zmluva o fungovaní Európskej únie vrátane článku 116, s cieľom zefektívniť rozhodovanie;

80. vyjadruje poľutovanie nad tým, že zoznam EÚ, ktorý sa tiež označuje ako čierna listina daňových rajov, zostal tupým nástrojom napriek čoraz väčším daňovým škandálom a znepokojujúcim správam novinárov a mimovládnych organizácií; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že ministri financií členských štátov ešte neprevzali svoju individuálnu a spoločnú zodpovednosť v boji proti daňovým rajom, offshore spoločnostiam a správam zvereného majetku a namiesto toho sa zapojili do oslabenia existujúcej čiernej listiny;

81. vyjadruje poľutovanie najmä nad tým, že po odhaleniach Pandora Papers sa Rada ministrov financií EÚ na svojom zasadnutí 5. októbra 2021 rozhodla skrátiť zoznam EÚ obsahujúci daňové raje a vypustila z neho karibské ostrovy Anguillu a Dominiku, ako aj Seychely, ktoré boli uvedené v odhaleniach a ktoré stále len čiastočne spĺňajú medzinárodný štandard transparentnosti a výmeny informácií na požiadanie, a to napriek druhému kolu hodnotenia, ktoré nedávno schválilo globálne fórum;

82. konštatuje, že dve tretiny schránkových spoločností v Pandora Papers sa nachádzajú na Britských Panenských ostrovoch, ktoré sa nikdy nenachádzali na čiernej listine EÚ (príloha I k príslušným záverom Rady) a vo februári 2020 boli vypustené zo sivého zoznamu (príloha II);

83. opakuje závery a odporúčania zo svojho uznesenia z 21. januára 2021 o reforme zoznamu EÚ obsahujúceho daňové raje; požaduje väčšiu transparentnosť kritérií používaných v procese zaraďovania do zoznamu; domnieva sa, že táto reforma by sa mala uskutočniť do konca roka 2021 s cieľom chrániť EÚ pred akýmikoľvek ďalšími stratami príjmov v období obnovy po pandémii ochorenia COVID-19;

84. vyjadruje poľutovanie nad neochotou Rady dohodnúť sa na pripravovanom kritériu transparentnosti, pokiaľ ide o konečné skutočné vlastníctvo; vyzýva Radu, aby sa urýchlene dohodla na tomto kritériu v súlade s ustanoveniami smernice DAC5;

85. opakuje svoju výzvu na posilnenie kritérií a zabezpečenie lepšieho plnenia záväzkov týkajúcich sa zoznamu EÚ, najmä kritérií spravodlivého zdaňovania, podľa ktorých „jurisdikcia by nemala uľahčovať vytváranie štruktúr, ktoré sú daňovými rajmi, alebo dojednania zamerané na prilákanie ziskov, ktoré neodrážajú skutočnú hospodársku činnosť v jurisdikcii“; pripomína svoju požiadavku, aby sa tiež posudzovali a monitorovali daňové režimy v rámci EÚ, čím by sa – podľa rovnakých kritérií ako zoznam EÚ – zreformovala politika EÚ v oblasti škodlivých daňových praktík a kódex správania pri zdaňovaní podnikov, ktorý by sa mal stať záväzným; požaduje najmä zavedenie minimálnej úrovne ekonomickej podstaty ako kritéria pre to, čo predstavuje daňový raj, požaduje primerané sankcie, minimálne efektívne zdanenie v súlade s medzinárodne dohodnutou minimálnou efektívnou sadzbou dane v rámci druhého piliera inkluzívneho rámca a rozšírenie rozsahu pôsobnosti kódexu správania pri zdaňovaní podnikov tak, aby zahŕňal preferenčné režimy dane z príjmu fyzických osôb, aby sa vzťahoval aj na osobitné režimy občianstva alebo opatrenia na prilákanie vysoko mobilných bohatých jednotlivcov a digitálnych nomádov, ktoré by mohli viesť k výrazným narušeniam jednotného trhu;

86. konštatuje, že zaradenie tretích krajín do zoznamu EÚ má len málo okamžitých a záväzných dôsledkov; domnieva sa, že zaradenie na čiernu listinu EÚ by malo zahŕňať sankcie, ktoré majú účinný odrádzajúci účinok, a že revidovaná listina by mala byť spojený s režimom sankcií;

87. pripomína, že Komisia počas procesu semestra kritizovala niektoré členské štáty za nedostatky v ich daňových systémoch, ktoré uľahčujú agresívne daňové plánovanie;

88. vyzýva Komisiu, aby predložila návrh reformovaného kódexu správania pri zdaňovaní podnikov inšpirovaný nedávnymi návrhmi uvedenými v uznesení Európskeho parlamentu zo 7. októbra 2021 o reforme politiky EÚ v oblasti škodlivých daňových praktík (vrátane reformy skupiny pre kódex správania);

89. víta zámer Komisie navrhnúť smernicu o spoločnom celoúniovom systéme zrážkovej dane z dividend alebo úrokových platieb; zdôrazňuje, že kým sa nezavedie spoločný systém, členské štáty môžu prijať legitímne protiopatrenia na ochranu svojich daňových základov;

o

o o

90. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie vládam a parlamentom členských štátov, Rade, Komisii a Finančnej akčnej skupine.